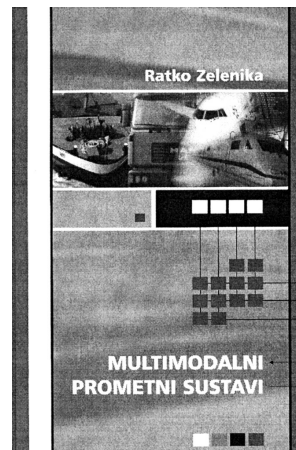

Helga Pavlić • Prikaz knjige: Ratko Zelenika: Multimodalni prometni sustavi...
Zb. rad. Ekon. fak. Rij. • 2006 • vol. 24 • sv. 1 • 143-146

143

Prikaz knjige¹

Autor: Ratko Zelenika
Titula: red.prof.dr.sc.
Institucija: Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci
Naslov: Multimodalni prometni sustavi
Godina izdanja: 2006.
Izdavač: Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci
Broj stranica: 424
Vrsta izdanja: sveučilišni udžbenik i priručnik
Jezik: hrvatski
ISBN: 953-6148-50-1
e-mail za kontakt: zelenika@efri.hr

U proljeće 2006. godine iz tiska je izašao sveučilišni udžbenik i priručnik s naslovom MULTIMODALNI PROMETNI SUSTAVI, autora red. prof. dr. sc. Ratka Zelenike. Nakladnik je Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci. Djelo se sastoji od četiri međusobno povezana dijela raspoređenih na 425 stranice, u koje je inkorporirano 19 ilustracija (tablica, shema, primjera). Iza svakoga dijela teksta nalaze se brojna pitanja za raspravu i ponavljanje, na koja su u spomenutim dijelovima dani znanstveno utemeljeni odgovori. Na kraju je knjige navedena literatura, pogovor, popisi ilustracija i primjera, kazala imena, pojmova i kratica te bilješka o autoru.

Autor je ovoga sveučilišnoga udžbenika i priručnika *dr. sc. Ratko Zelenika*, redoviti profesor i znanstveni savjetnik na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci. Ujedno je i gostujući profesor na više fakulteta u Hrvatskoj i u inozemstvu na dodiplomskim i poslijediplomskim studijima. Do danas je objavio 30 knjiga i više od 500 znanstvenih i stručnih djela (rasprava, studija, elaborata, ekspertiza, kritičkih prikaza, recenzija...) iz područja transporta, prometa, špedicije, logistike, osiguranja, vanjske trgovine (...) te znanosti o znanosti i metodologiji znanstvenoistraživačkoga istraživanja.

Tijekom svog dugog i bogatog znanstvenoistraživačkog rada istraživao je fenomene transporta i prometa sa svim njihovim pojavnim obilježjima, koje je predočio u brojnim knjigama i znanstvenim raspravama s tematikom transporta i prometa. Na temeljima tih dijela nastalo je i ovo najnovije, još jedno značajno djelo s naslovom MULTIMODALNI PROMETNI SUSTAVI.

Postavljanjem temeljne hipoteze o tome da *znanstveno utemeljene spoznaje, zakoni, zakonitosti, načela (...) o najvažnijim fenomenima multimodalnoga transporta i prometa predstavljaju temeljne pretpostavke za kreiranje, dizajniranje i operacionaliziranje sigurnih, brzih, racionalnih, ekoloških i profitabilnih procesa*

* Primljeno: 18. 04. 2006.; prihvaćeno: 25. 04. 2006.

proizvodnje multimodalnoprometnih proizvoda, razvoj i afirmaciju makro i globalnih multimodalnotransportnih i prometnih sustava i njihovih podsustava, uspješno, učinkovito i profitabilno poslovanje aktivnih sudionika transportnih, prometnih, trgovinskih, špediterskih, logističkih, gospodarskih i inih mikro, makro, globalnih i megasustava, autor je sveučilišni udžbenik strukturirao u četiri međusobno povezana dijela.

U prvom dijelu, *UVODU*, postavio je znanstveni problem istraživanja, iz kojega je determiniran predmet i objekt istraživanja, te definirana temeljna znanstvena hipoteza s pomoćnim hipotezama, svrha i ciljevi istraživanja i znanstvene metode. Autor je ukratko obrazložio strukturu sveučilišnoga udžbenika i priručnika, uvodeći čitatelje u tematiku djela.

Kako se u praksi, ali i u teoriji često pojedini pojmovi u vezi transporta i prometa isprepliću, autor, prof. dr. sc. Ratko Zelenika, drugi dio sveučilišnoga udžbenika započinje tumačenjem važnijih pojmova u vezi transporta i prometa, koji predstavljaju osnovu za daljnje izučavanje fenomena multimodalnoga prometa. Stoga u ovome dijelu s naslovom *DEFINIRANJE VAŽNIJIH POJMOVA U SKLOPU PROMETNOGA SUSTAVA* autor je obradio sedam tematskih jedinica, i to: semantički odnos pojmova “prijevoz – promet”; semantički odnos pojmova “pomorsko gospodarstvo – pomorstvo”; semantički odnos pojmova “konvencionalni transport – unimodalni transport” i “kombinirani transport – multimodalni transport”; pojam, elementi, struktura i vrste transportnih i prometnih sustava; struktura transportnoga i prometnoga sustava po vertikalni; struktura transportnoga i prometnoga sustava po horizontali i suvremena prometna industrija.

Na dobivene spoznaje iz drugoga dijela, logički se nadovezuje treći dio s naslovom *TEMELJNE VRSTE TRANSPORTA I PROMETA*. U ovome su dijelu elaborirani fenomeni transporta i prometa u šest poddijelova: transport i promet prema namjeni; transport i promet prema teritorijalnom djelokrugu poslovanja, transport i promet prema organizaciji, transport i promet prema mediju kojim se koristi i transport i promet prema specifičnim karakteristikama predmeta prometa. Kao što sam autor ističe, spoznaje o vrstama transporta i prometa koje su predočene u ovom dijelu predstavljaju znanstvenu paradigmu za prometne menadžere i specijalizirane stručnjake za proizvodnju transportnih i prometnih proizvoda te za sve menadžere i specijalizirane stručnjake koji primjenjuju znanja i aktivnosti transporta i prometa u primarnim, sekundarnim, tercijarnim, kvartarnim i kvintarnim gospodarskim sustavima.

Na predhodno navedene spoznaje o transportu i prometu općenito, a posebno o vrstama transporta i prometa, logično se nadograđuju važnije spoznaje o multimodalnom prometu kao složenom, stohastičkom i dinamičkom sustavu s brojnim podsustavima i elementima. Stoga je specifičnostima i svim fenomenima multimodalnoga transporta i prometa posvećen četvrti dio s naslovom *MULTIMODALNI PROMET – SLOŽENI, STOHAŠTIČKI I DINAMIČKI SUSTAV*. Da bi se na primjeren način predočile sve važnije spoznaje, ovaj je dio podijeljen u

šest poddjelova, i to: nacionalni i međunarodni transportni i prometni sustavi s podsustavima, međunarodni multimodalni promet kao sustav, temeljne pretpostavke optimalnoga funkcioniranja multimodalnoga transporta i prometa, špediter u funkciji operatora multimodalnoga transporta i prometa, špediter u funkciji logističkoga operatora, mega i “niša” prijevoznici i operatori multimodalnoga transporta i prometa.

Analizirajući i predočavajući sve aspekte transporta i prometa, autor je u djelu poseban naglasak stavio na multimodalni promet. Ugrađujući postojeća znanja i rezultate istraživanja koje je istraživao i implementirao u svojim brojnim raspravama i knjigama, te ih aktualizirao i prilagodio suvremenim teorijskim i praktičnim fenomenima, autor je u djelu obradio brojne nove transportne i prometne elemente, primjerice: prometnu industriju, elemente proizvodnje prometnih proizvoda, napravljena je distinkcija pojmova “multimodalni transport – multimodalni promet” (...). Posebno se ističe elaboriranje najnovijih tehnoloških, organizacijskih, ekonomskih (...) spoznaja u području multimodalnoga transporta. Novim spoznajama o multimodalnome transportu i prometu autor je dao svoj doprinos razvoju prometnih znanosti.

Sve spoznaje koje su predstavljene u ovome sveučilišnome udžbeniku i priručniku, koji ima naslov *MULTIMODALNI PROMETNI SUSTAVI*, predstavljaju osnovu na koju će se nadograđivati znanja, spoznaje, promišljanja, pravna pravila, zakoni, zakonitosti, aktivnosti (...) multimodanotransportnih i prometnih fenomena bez kojih neće biti moguće unapređivati i razvijati racionalne, brze, sigurne, ekološke i profitabilne procese proizvodnje multimodanotransportnih i prometnih proizvoda u 21. stoljeću. Imajući to na umu, autor ističe kako su u ovome sveučilišnome udžbeniku i priručniku obrađena najvažnija pitanja i fenomeni svih vrsta transporta i prometa, posebno ona u multimodalnome prometu kao složenom, stohastičkom i dinamičkom sustavu, osim pravnih pitanja međunarodnoga multimodalnoga transporta. Stoga je u *Pogovoru* istaknuto da se na znanja i spoznaje o multimodalnome prometu nadovezuju i pravna pravila i pravni instituti koji se elaboriraju u posebnome sveučilišnome udžbeniku i priručniku s naslovom *PRAVO MULTIMODALNOGA PROMETA*, autor kojega je također red. prof. dr. sc. Ratko Zelenika. Zajedno ta dva udžbenika i priručnika, odnosno *Multimodalni prometni sustavi i Pravo multimodalnoga prometa*, omogućuju čitateljima primjeren kvantum interdisciplinarnih i multidisciplinarnih znanja, spoznaja, pravila, zakona, zakonitosti (...) koja će moći ne samo teorijski, već i praktično implementirati u procesima multimodalnoga transporta i prometa, ali i brojnim drugim procesima (špediterskim, vanjskotrgovinskim, skladišnim...).

Prema svojoj koncepciji, kompoziciji, brojnim novim i/ili inoviranim spoznajama iz teorije i prakse multimodalnoga transporta i prometa, ovo djelo predstavlja moderan sveučilišni udžbenik i priručnik. Rezultati istraživanja o transportu, prometu, multimodalnome prometu (...) na primjeren su način predočeni čitateljima knjige. U pisanju ovoga djela korišteno je razumljivo i standardno nazivlje koje je općeprihvaćeno u društvenim i tehničkim znanostima. Tuđe spoznaje, podatke,

stavove i misli autor je na standardan i uobičajen način citirao, sustavno i koncizno kroz cijelo djelo primjenjujući europski sustav pozivnih bilježaka (u tekst djela inkorporirao je 204 fusnote). Dijelovi i podijelovi teksta sustavno su povezani, a pripadajući naslovi i podnaslovi su primjereno decimalnim sustavom označeni što uvelike olakšava snalaženje u proučavanju tematike, te je postignuta sustavnost, jednostavnost i preglednost rezultata istraživanja. Jezik i stil autora su jasni, precizni i jednostavni, a pojmovi su logički povezani. Ilustracije (tablice, sheme, crteži) na korektan i razumljiv način su navedene i povezane s tekstem. Prilikom istraživanja korišteno je 138 aktualnih bibliografskih jedinica (knjiga, članaka, rasprava, referata, pravnih izvora, internet izvora...).

Iako autor ističe da je udžbenik i priručnik s naslovom *MULTIMODALNI PROMETNI SUSTAVI* namijenjen prvenstveno studentima Ekonomskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci, djelo je namijenjeno i studentima i magistrandima drugih visokih učilišta: ekonomskih, prometnih, pomorskih i pravnih (...) na kojima se izučavaju transportni, prometni, špediterski, trgovinski, logistički (...) fenomeni. Međutim, ovo djelo kao priručnik može poslužiti i svim menadžerima i specijaliziranim stručnjacima uključenih u procese transportnih, prometnih, špediterskih, lučkih, skladišnih, agencijskih, vanjskotrgovinskih, osiguravateljnih poslova i aktivnosti.

Stoga ovo djelo predstavlja značajan doprinos literaturi na području transporta i prometa, ali i šire. Tome u prilog stoji i činjenica da je literatura u kojoj se izučavaju samo fenomeni multimodalnoga transporta i prometa nedovoljno zastupljena.

I završno, autoru ovoga djela, prof. dr. sc. Ratku Zeleniki, poželimo još mnogo takvih napisanih i objavljenih djela.

U Rijeci, travanj 2006.

Mr. sc. Helga Pavlič, *asistent*
na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci